

2015-ieji: Kur Lietuvoje verslui sekėsi labiausiai?

Ką tik pasibaigę metai mažiausiai išbandymų paruošė Birštono, Rokiškio ir Druskininkų savivaldybėse įsikūrusiems verslininkams, o labiausiai negandos persekiojo įmonės, įsikūrusias Klaipėdoje, Vilniaus rajone ir mieste.

Tokius duomenis pateikia įmonių riziką vertinančios UAB Creditreform Lietuva analitikai, išanalizavę 2015 m. bankrotų, turto areštų ir įmonių, pasilikusių be darbuotojų, statistiką.

„Bendrai imant, 2015-ieji metai Lietuvos verslui buvo geresni nei 2014-ieji, - sako UAB Creditreform Lietuva verslo analitikė Alina Rauktytė, - verslą mažiau kamavo turto disponavimo apribojimai, įmonių, kurios pernai metais liko be darbuotojų, skaičius taip pat sumenko. Tiesa, pagausėjo įmonėms iškeltų bankrotų. Tačiau dėl to pirmiau reikėtų kaltinti sugriežtėjusių mokesčių administratorių poziciją, o ne smukusią ekonomiką. Pakito ir savivaldybių, kuriose veikiančias verslas patyrė mažiausiai nesėkmių, sąrašas. Tradiciškai visus 60 Lietuvos rajonų reitingavome pagal tris kategorijas: bankrotų, turto areštų ir be darbuotojų likusių įmonių kiekį per visus 2015-uosius, kuris teko šimtui savivaldybėje veikiančių verslų. Be to, kiekvienai nesėkmės rūšiai taikėme skirtingą svorį: didžiausią - bankrotui, mažiausią – turto areštui.“

Savivaldybe, kurioje verslas pernai gyvavo geriausiai, tapo Birštonas (1 vieta). Šiuo metu sparčiai populiarėjantis (ar tik ne tai geros verslo „sveikatos“ priežastis?) Lietuvos kurortas pernai metais buvo antras. Įkandin Birštono išsirikiavo Rokiškio (2), Druskininkų (3), Švenčionių (4) ir Kaišiadorių (5) rajonai. Įdomu, kad pajūrio kurortuose Neringoje ir Palangoje verslui sekėsi kur kas prasčiau nei kurortams prie mineralinio vandens šaltinių.

O verslo nesėkmių koncentracija 2015-aisiais, kaip, beje, ir užpernai, didžiausia buvo Klaipėdoje (60 vieta). Uostamiesčiui draugiją palaikė Vilniaus rajonas (59) ir miestas (58), Radviliškio (57) ir Visagino (56) savivaldybės. Užpernai Visaginas buvo užėmęs priešpaskutinę vietą, o Vilniaus miesto savivaldybė buvo už blogiausiųjų penketuko ribų. Iš didmiesčių mažiausia verslo nesėkmių koncentracija galėjo pasigirti Panevėžys (25 vieta). Šiauliai užėmė 30, o Kaunas – 47 vietą.

Vertinant tik bankrutuojančiųjų verslų kiekį šimtui savivaldybėje veikiančių įmonių pernai metais geriausiai pasirodė jau minėtas Birštonas bei Švenčionių, Ignalinos ir Kelmės rajonai (0 bankrotų). Didžiausią rankas iškėlusią įmonių koncentraciją UAB Creditreform Lietuva specialistai fiksavo Kalvarijos (4,31 bankroto), Kazlų Rūdos (3,67) bei Širvintų rajonų savivaldybėse. Sostinėje šimtui čia veikiančių kompanijų teko 2,37 bankroto. Iš viso 2015 m. Lietuvoje bankrutuojančiomis paskelbtos daugiau nei du tūkstančiai įmonių.

Besitraukiančias iš rinkos įmones keitė naujai įsteigtos. Aktyviausiai tai vyko Zarasuose. Šimtui 2015 metų pradžioje veikusią įmonių čia per metus įregistruota net 18,1 naujų verslų. Antroje ir trečioje vietoje – Ignalinos (17,8) ir Alytaus (16,0) rajonai. Vangiausiai nauji verslai kūrėsi Pagėgių (2,3), Neringos (4,8) ir Tauragės (6,1) savivaldybėse. Jei Pagėgių ar Tauragės situacija gali būti aiškinama verslo vangumu ar kvalifikuotos darbo jėgos deficitu, tai prastas Nidos rezultatas greičiausiai paaiškinamas tuo, kad čia įmonės jau turi visi to norėję. Iš didmiesčių didžiausia naujų įmonių koncentracija pasižymėjo Vilnius (11,6), vos vos atsiliko Kaunas (11,2). Iš poilsiamiesčių verslo aktyvumu išsiskyrė Birštonas (10,9), ir Palanga (10,4).

Turto areštų koncentracija pernai metais didžiausia buvo Klaipėdoje (17,6 arešto šimtui įmonių). Su uostamiesčiu varžėsi Neringos (16,9) ir Klaipėdos rajono (16,8) verslas. Mažiausią areštų spaudimą pajuto Šilalės rajone (2,9 arešto) ir Birštone (3,2) įsikūrusios įmonės. Per visus 2015-uosius Lietuvos verslas patyrė kone 11 tūkst. turto areštų.

Pernai be personalo liko kiek daugiau nei šeši tūkstančiai įmonių, kurios 2015-ųjų pradžioje dar samdė bent vieną darbuotoją. Viena iš tikėtinų tokio įmonių tuštėjimo priežasčių – nepavykęs verslas.

Darbuotojų paliktomis įmonėmis labiausiai galėjo „pasigirti“ Rietavo (9,6 tuščios įmonės vienam šimtui verslų, veikusių metų pradžioje), Kalvarijos (9,5) savivaldybės. O geriausia padėtis susiklostė versluose, kurie veikė Šakių (3,2) bei Molėtų (3,7) rajonuose.